

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt. Fél évre 2 frt 50 kr. Negyed évre 1 frt 25 kr.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

Előfizetni csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a Nyilt-térre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések

Árszabály szerint számítottak. — Nagyobb estebbször hirdetések jutányosan csökkentetnek

Bélyeg minden egyes beiktatásnál külön 30 kr.

Nyilttér petit sora: 20 kr.

B.-Gyarmat, jun. 17.

A „Nógrád-Honti Ellenzék“ június 11-iki vezércikke, a fölött panaszkodik, hogy az itteni ellenzéki pártbivak, mint az ő ügyök apostolaira sehogysem akar leszállni a szentlélek, amely a pünköszt ünnepekben feleltünk lebegett; pedig ha leszállna, ugymond, és őket (az apostolokat) megihletné, nyomban itt volna a törvényes alkalom, hogy hazánk önállóságát és függetlenségét legalább a közgazdaság terén visszaszerezzük. Állapodjunk meg itten egy kissé.

Ez a szó „visszaszeressük“ határozottan annyit jelent hogy mi magyarok ezelőtt (vagyis 48 előtt) már élveztük volna a a minket megillető független közgazdaság állami előnyeit, s csak ujabban (a 67-iki kiegyezés folytán) veszítettük volna el azokat; természetesen, hogy az „átkos kormány“ és ennek „vakon hódoló többség“ hanyagsága miatt. Holott mindannyian tudjuk, hogy a jogunk ahhoz igenis megvolt 48 előtt is éppen úgy mint most, de erre az akkori bécsi kormány nem is hederített, míg jelenleg a tíz éves ciklusok tartama alatt, kénytelen a mi szabad és független szerződési jogunkat és föltételeinket tiszteletben tartani.

Aztán így folytatja a vezércikkező: „A kormány a helyett, hogy két kézzel kapna az alkalmon hazánk közgazdasági emancipálására, kijelenti, hogy ragaszkodik a közös vámterülethez és bankhoz; s csak ha megegyezés semmi áron sem jöhetne létre, akkor volna hajlandó külön vámsorompók és önálló nemzeti bank felállítására“. Ez a passzus azonban vagyis a közösségnek minden áron való fentartása nem egyéb pusztá frázisnál, mert hiszen a kormány ebben az ügyben, melynek elősegítésével egy szakértő országos bizottság van megbízva; határozottan és véglegesen még nem is nyilatkozhatott, s ezt csakis a bizottság jelentésének kapcsán fogja tehetni, és az országgyűlés jóváhagyása elé terjesztetni. Nagyon elhamarkodva kiált tehát fel a cikkíró, midőn olyképen apostrofál, hogy: „aki még ezután is azt állítja, hogy a függetlenségi párt programja nem aktuális, és meg nem valósítható, annak a józan ember egyszerűen szemébe nevet“. Hát én meg azt mondom, hogy előre nevetni a józan embereknek nem szokásuk, s a fenforgó tárgy különben is sokkal komolyabb és fontosabb, semhogy azt egyszerű „hazafias“ nevetéssel elúntni lehetne, — s kivált mikor az apostrofáló hazafi arra, hogy az önálló vámsorompókunk kétségbevonhatatlan előnyöket biztosít, teljességgel semmit se bizonyított. És itt készséggel kijelentem, hogy elvben részemről is az önálló bankot és vánterületet pártolom inkább, de csak azon esetre, ha ez a különállás a szent István koronája alatti népekre nézve jelentékenyen hasznosnak bizonyulna; mert hiszen itt nem a közjognak netaláni feladásáról, de egyszerűen olyan szerződésnek a megkötéséről van szó, a melyet mi bármily más idegen állammal is, kölcsönös függetlenségünk sérelme nélkül megkötni jogosulva

volnánk. Tehát így értsük meg egymást, és ne ámsuk magunkat a csattanó szavak frázisaival, annyival kevésbé, mert maga a cikkíró mondja, hogy az osztrákok maguk is mind sürűbben hangoztatják a personal-uniót, no és vajjon miért? Talán azért, hogy sok hasznuk van belőlünk? Most is éppen úgy, mint akkor, midőn a nagy Kossuth ismert mondása szerint országunk csapra ütött bórdo volt. Korántsem. De ellenkezőleg azért, mert sajnosan tapasztalják, hogy az az „átkos magyar kormány“ — és az a „hazaáruló“ többség nagyon is éber figyelemmel örködik a magyar érdekek lelkiismeretes megóvása felett, s innen kitetszik, mennyire alaptalan a mi érdemes ellenzékünk azon agódalma, hogy a közös ügyek fentartása mellett, ami szegény országunknak elkellene a quota emelkedésével pusztulnia, mert hiszen ha a quota aránya nálunk esetleg emelkednék, ez csak annak a bizonyítéka volna, hogy a mi népünk és országunk időközben gyarapodott; a mely gyarapodás a közös ügyek kiadásainak reánk eső részét fedezi, míg a personal-unió mellett úgy a külügyi képviselet, mint a hadsereg szükségessége öszszegk kizárólag általunk volnának viselendők. És ime ezért tartjuk a 67-iki kiegyezésben fentartani rendelt, s a 48-iki törvényhozás által mindenkorra megállapított uniót semmi időközi áramlatok által meg nem bolygatható Nebántsvirágának.

Pajor István.

A külügyi helyzet.

(—y.) Általános figyelem kísér mint a Magyar Pénzügyi irja, — Goluchowski gróf közös külügy-minister delegációnális expozéját; nagyobb figyelem, mint mások, de egyszersmind nagyobb tettség-nyilatkozatok is. Andrásy Gyula gróf emlékeztető expozéit fogadták csak, ha nem is mindig de legtöbbszörre ilymórv megelégedéssel, ami bizonyítékul szolgál arra nézve, hogy a monarchia alkatelemeit képező népek sorából a magyar és a lengyel az, amely a legtöbb higgadtsággal és legkevesebb elfogultsággal mérlegeli a monarchia külpolitikai érdekeit.

A fejlődés örök törvényeinek hódolnak a Balkán-felzárkózott államai is, ennek az ázsiai népek és habár a fejlődés itt-ott csak évtizedek alatt halad is előre egy-egy vonallal, mégis lassankint diadalra jutunk a civilizáció eszméi és intézményei azon országokban is, melyek eddig gondosan elzárkóztak a nyugati kultúra elől. A fejlődés átalakító hatása idezi elő az önállóságra való törekvést s ez akarta, hogy a Balkán-államok kivírták politikai függetlenségüket és most kivívni igyekeznek gazdasági önállóságukat is.

Téves felfogás az, hogy ezen államok — Szerbia, Románia, Bulgária stb. Oroszország varázslusáir óhajtanak lenni. Azt szívesen veszik ha Oroszország függetlenségüket biztosítja törekvéseiket támogatja, de de nem azért rásták le a török igit, hogy egy másikat vegyenek magukra.

De nem akarják megtörni ezen ifjú államok Nyugat-Európa szellemi és gazdasági gyámkodását sem; önálló nemzeti kultúra létesítése az ideáljuk és nem akarnak tributáriusai lenni a nyugati államok iparának és kereskedelmének, mind fogva, noha erők még felette elégtelenek, már kileptek az iparfejlesztés terére, e hitelügyet organizálni, saját forrásaikból kielegíteni, közlekedési utakat létesíteni, a jogszolgáltatást tökéleltbeníteni igyekeznek.

A politikai, kulturális és gazdasági függetlenségre való törekvés teszi ma a keleti és a nyugati államok közt való viszonyt állandóan feszültté, valamint ez az oka annak is, hogy ezen államok egymás iránt is bizalmatlanok.

Ilyen hatályos és veszélyes politikának nyilvánult hogy a keleti államok körül háromban a nyugati-európai uralkodócsaládokkal rokonságban álló államfők állanak a kormányzat élén, mivel ezek felénk gravitálnak és amennyire módjukban áll, élet veszik azon törekvéseknek, melyek veszélyes konfliktusokat idézhetnének elő.

Felette okos külügyi politikát kell tehát folytatnunk s ez az okosság nyilvánul Goluchowski expozéjában. Első sorban is a lehető legbarátságosabb viszonyt kell a nyugati-európai államokkal fentartanunk; mégis úgy, hogy a keleti kérdésekben a miénk legyen a döntő szó és minden akciózólunk, mint legközelebből érdekelte főlől induljon ki. Hogy az európai nagyhatalmakkal — Orosz- és Franciaországot sem véve ki — érdek-solidaritásban, tehát a legjobb viszonyban állunk, azt nemcsak Goluchowski nyilatkozatai, de a tények is bizonyítják, de ép ez a viszony kötelez minket arra is, hogy puskaporunkat szívesen hadseregünket európai színvonalon tartjuk. Ez tetti képessé minket a közeli jövőben is arra, hogy a keleti események elintézésébe irányadólag folyhattunk be s ugyszórván mi inaszentáltunk az európai nagyhatalmak azon akciózját, mely Macedóniában a hirtelen kitört lángot eloltotta. Goluchowski külügyi politikájával e tekintetben teljesen meg lehetünk elégedve, annál is inkább, mert tojások közt tánczó nehéz külügyi politika a legújabb időkben akként irányították, hogy Oroszország semmiféle okot nem találhat gáncsolására de arra sem hogy magát a Balkán-érdekek egyedüli védőjéül és igazságos bírójául tüntesse fel.

Nem kevésbé megnyugtató Goluchowski expozéja azon további teendőkre nézve is, mely szerint a bolcs közeputat követve, a Balkán-államok belügyibe bele ne avatkozunk, de azok ellenünk intézett akciózját se törjük el.

Goluchowski expozéja tehát külügyi politikánkat legkivánatosabb alakban tünteti fel. Ez a politika gazdasági érdekeinket is erőlyesen s reményt nyújt arra, hogy politikai befolyásunk növekedésével arányban, keleten kereskedelmi érdekeink is mindinkább mélyebb gyökereket vernek. Helyeselelnünk kell annak kijelentést is, hogy a monarchia, meg lévén a maga területumával és annak határaival elégedve, hódító külpolitikát folytatni nem szándékozik, sőt tartózkodik a gyarmat-politikától is, mely egyes országoknak anyagi vérebe és pénzébe került. Ez utóbbi kijelentés azonban — azt hiszik — csak ad hoc jelöl meg külpolitikának irányát: mára és nem holnapra szól, mert jöhet idő talán nem sokára, midőn egy nagyhatalmi, valamint gazdasági érdekeink a jól megfontolt gyarmat-politika inangurálásának fonatát kezünkbe adják.

Losoncz ezredéves diszközgyűlése.

Vége.

A törvénynek ily módon lett kihirdetése után a polgármester a főjegyzőt az emlékszed elmondására hívta fel, mely is a következő volt:

Mélyen tisztelt diszközgyűlés!

Eljöttünk, hogy szeretett édes hazánknak, Magyarországnak, ezeréves fenállását megünnepeljük. Ezen magasztos órában, midőn az első ezerév leteltével a következő évezredek alapjait kell megerősítenünk, tegyük fogadást, hogy szent marad előttünk szeretett hazánk fenmaradásának ápolása, — határainak feltétlen megtartása, nyelvének mívelése és az államegységnek megóvása.

Mind ezekre fényes példák vannak a múltból. Már Püsztaszeren megtörtént a felmaradás alapjainak letétele, melyet Szent-István királynak, korát messze túlhaladó bölcsességgel, ügyszólván örök időkre megerősített, midőn a kereszténységet, az egy Isten imádságát felvérvé és ez országot kerületekre és vármegyékre bocsátva, a nemzet állandó megtelepedését, állandó fejlődését biztosította.

Ezen intézményekben és a koronás apostoli király iránti hűségben látom azon erőt, mely nemzetünknek a középkor ferdeségei és a népvándorlás veszélyei között fentartotta és folyton folyvást támasztott férfiakat, ki a színvonal színvonal magaslátán állva, megértették az idők jeleit és biztosították időről-időre erősítették azon alapokat, a melyek e nemzet fennmaradását, tovább fejlesztésére szolgálták.

A háborus időkben nemzetünk fiait vitézekké, ellenállhatatlannak fejlődtek; az anyák büszkesége volt az ellenállhatatlan vitézek nevelése és midőn a férja haza ellenségeivel küzdött a távolban, a nő ártette otthon a kormányt és férfias erővel, kitartással munkált családja boldogságán, Istenbe vetett hittel végezve úgy a gazda, — mint a gazdaszanyó teendőit.

A békés idők bekövetkezővel, bekövetkezett a közművelődés korszaka is, — apostolok támadtak a nyelv-, az irodalom-, a tudomány ápolására és ezek fejlődésével felhangozt a szabadság, egyenlőség testvériség megállapítása utáni vágy, mely életre támadt: azoknak hazafias igazságszereteten, akik az évezred utolsó századig a vagyon, a hatalom birtokában voltak, és akik magok segítették a nagyszemek! a szabadság, egyenlőség és testvériség eszméinek életre-támasztását, melyek minden vérontás nélkül általános lelkesedéssel lettek törvénybe iktatva.

A jelenben élők nagy része közvetlen tudomással bír ezen nagy napok történetéről, — hirdetik azok dicsőségét az évenként tartatni szokott márc. 15-iki ünnepélyek, — és így biztossá vehetjük, hogy azok nemzedékről-nemzedékre átláthatódnak és a hazaszeretett örök igazságai gyanant élni és erősödni fognak.

Tudjuk, hogy a legszebb hajnal-hasadását sötét felhő borította; de a vitézek, — a hősök unokái ismét feltámadtak és a hazaszeretett lángoló lelkesedésével megvirított a szabadságharcot, mely ha az idegen tulerő által le is veretett, — mégis közvetve ennek köszönhetjük, hogy megtörni nem tudott; nagy hazánkfiai, kitartó hazafias munkássága megtudta szerezni alkotmányunk visszaállítását és apostoli királyunk megkoronázását.

A szabadságharcban városunk is résztvevett nemcsak akként, hogy fiait tömegesen csatlakoztak a honvédséghez, — hanem azért is, hogy a nemzet őrei voltak az itthon maradtak is, — és a legistább hazaszeretett lelkesedéssel támogatták a szabadság, egyenlőség, testvériség nagy eszméit; ennek elvitáztatlan bizonyossága, hogy a tulerő által elfojtott szabadságharc után a védtelen város fegyveres csapatok által lett megtámadva, kirabolva, leégve, — pusztán maradtak a falak, — de a hazaszeretett, az Istenbe vetett hit benépesítette újból a várost és az alkotmányos élet visszatértével ismét előharczósa lett a szabadság, egyenlőség és testvériség nagyszeméinek.

Tekintsünk szét városunk területén, nézzük a testületeket, a társadalmi összefüggéseket, vegyük figyelembe választási mozgalmakat és az egész város népességének minden rétegeit együtt, egy osztályban fogjuk találni, mindig egyedül az igazság mellett, a közigazgatás érdekében a legelkiismeretesebb odaadással való hazafias közreműködésben; nem nézzük azt soha, hogy mit mond és mindig előttünk van a városnak, a társadalomnak közbene, — mert tudjuk, hogy a társadalmi helyes közreműködés, a községek és városok rendezett volta a hazának legerősebb oszlopai és amíg ezek meg nem ingának, az ország erős, a nemzet hatalmas, az családok, a nép boldogok lesznek.

Ne kívánd ami a másé, hanem munkálj és munkád gyümölcse megelégedést és boldogságot fog adni; se magadnak se másnak kárt ne tégy és lelkiismereted nyugodt lesz és Isten fog a te szívedben lakozni és akkor könnyen boldogan elérheted, hogy úgy fogod feltehetően szeretni, mint tennen magadat. Ámítokra ne hallgass! a kiben az Isten lakozik, az magában mindig feltalálja a jó tanácsot,

mindig megismeri az igazszívű embereket és látva a jó cselekedetek szép eredményeit, meg fogja tudni választani a helyes utat, melyen magának és ez által a szeretett édes hazának legjobb szolgálatokat tehet.

Az együtt működés csak akkor eredményezhet az édes haza, a nemzet felvirágzását, ha az egyének hivatásukat egyenként is betöltik. A kinek többje van, attól több kívánság! És ha a következő évezred folyamán ezen szent ige tette válik, nem lesz árva gondozás nélkül, — nem lesz beteg ápolás nélkül — munkát talál a munkabíró és elhelyezést a munkaképtelen agg. Egy az Isten, egy a haza, egy a jog, egy a kötelesség! Munkáljon kiki lelkiismeretesen a maga hatáskörében és akkor az együtt működés biztosított marad. Az Istennek szentelt templomok, igaz emberek imáit fogják hallani és nem tekintve, hogy kinek minő a temploma, örülni fognak és őszintén boldogok lesznek, ha polgártársaik mindenikének egy Istennek szentelt temploma lesz, melyben a szeretet örök törvényei ápolatnak, melyben az imák szívből fakadnak.

A templom nem lehet válaszfal! Beszéljék a hazának a gyermekei a hazának a nyelvét, — hangozzék Magyarországon ezredéves határain belül a magyar nyelv és akkor az államegyeség megbonthatatlanná lesz, — akkor az ima a hazaszeretettől lángoló szívből fog fakadni és a kötelességeiket és jogait is ismerő és ezeket teljesítő honpolgárok a templomok különbözősége mellett is egy ezerszer édes hazának javára közreműködő honpolgárok maradnak és akkor a saját határai között a saját hazája nyelvének ápolása mellett a világ-egyetemet összes népei békében és boldogságban maradhatnak, — és akkor egymásra nem agyarkodván, meg lesz a világbéke, mely mellett az országok határai között saját alkotmányos intézményeik szerint az idők végeig megmaradhatnak.

Első feladatunk tehát szerintem jelenleg, hogy alkotmányunk hűséges fentartása mellett a nyelvgység terjesztését, kivirását eszközöljük; itt vannak a magyar közművelődési egyesületek! ne legyen Magyarországon édes hazánk területén senki, hogy egy magyar közművelődési egyesületnek tagja ne volna, — sorakozzanak a városok, a községek, a testületek és az egyesek egyenlő buzgósággal, — minden város, minden község, minden testület legyen alapító a alapítványát időről időre növelje, — és az egyesek hazaszeretettük igaz mértéke szerint áldozzának a szent ügynek és ezt kitartó lelkesedéssel támogatassák; ne legyen egy is, a ki magát kivonja! vannak pártoló, segélyző tagok, a kik tetszés szerinti összeggel járulhatnak hozzá, — tegyék meg! a hazaszeretettük egy és kinek-kinek módja szerinti nyilvánítása egyenlő érdem! tegyük meg ezt és a haza fényre derül!

A mindenható Isten kegyelme és a lángoló igaz hazaszeretettük legyenek és maradjanak velünk, — ezek vezéreljék, hassák át utódainkat is, — és a következő évezredet büszkén fogják a magyar nemzet, a magyar nép munkásságát, előre törekvő haladását és egységét hirdetni! Éljen Magyarország, kedves édes hazánk! Éljen felségünk apostoli Királyunk és Királynénk! Éljen az uralkodó ház!

E beszéd számtalan helye mindmégannyi aranymondása helyesléssel lett kísérve. A véget pedig szűnni nem akaró éljenzés követte. Az általános hatás alatt felkelt Busbak Ádám legidősebb tanácsnok és Valichora plebános hogy kifejezést adjanak a közívónak. Az előbbi az elváltóbbinak engedvén át a szót, ér harány hangon menyí beszédnek jegyzőkönyvébe való felvételét kívánta, még utóbbi után Busbak tanácsnok újból felkelvén, az egész jegyzőkönyvnek kinyomását és házról házra leendő kiosztását indítványozta, a mi általános helyesléssel fogadtatván, egyértelmű határozattal ki is mondatott.

Ezzel a polgármester a gyűlést befejezve, az állami tanítóképző ifúság a „Szózatot” kezdte énekelni, a mely fennálással lett meghallgatva s áhítatos érzelmeivel kísérve.

Az ünnepélyes nap azzal ért véget, hogy délután az erdei fürdő táján népnépzés is rendeztetett, a mely alkalommal több helyen kenyér sült és bor lett kiosztva. Majd tánc is kerekedett, a melynél ott láttuk a köznépet is hazafias

lelkedestől áthatottan örülni. Az egész nap buzgó tűzoltóink rendeztek.

Felémítendőnek tartom, miszerint polgármesterünk az ünnepet megelőzőleg felszólította a Kármán féle ünnep alkalmával magyar díszben megjelent bűgyeket, hogy bazár-elárúsítót rendezzenek. Ami lelkes hajadonaink részéről meg is történt. Virágokat, szivarokat s egyéb tárgyakat árúsítottak el a polgári menház javára. Úgy volt tervezve, hogy jutalmul táncmulatság fogja követni tanúsított készségüket. Azonban e néptervet az eső hiúsította meg. Kárpótlással azonban, este a városi szállóban volt a mulatság, a mely viradigt tartott. A bazár 200 frtot eredményezett. De hogy több nem lett, oka az eső és sokaknak Budapestben való időzése.

A Magyar Nemzet Története.

Szerkesztő: Sallágyi Sándor, kiadja az Athenaeum.
I—III. kötet.

Ha akadémia volnék: megkoszoroznám; ha kultuszminiszter volnék: lelkes szavakban hisznám fel rá a közigazgatást; ha gazdag ember volnék: megvennék belőle néhány száz példányt és szétosztanám az arra érdemes, jóra való szegények közt; lévén azonban csak poeta: nem tehetek egyebet, mint odát zengek róla prózában.

Azt. Mert ez a vállalat jóval több mint egy könyvkiadó társaság üzleti gondolata, — ez egy ideális eszme testté formálása, egy nemes, nagy és szép cselekedet, méltó ahhoz az alkalomhoz, a mely szűlte, az ezredév ünnepéhez.

Jó és balszerencse közt megértük ezt a nagy érfordulót s most ünnepre készülünk. Ennek az ünnepnek meglesz a maga hivatalos része: ezt az állam csinálja: lesznek kocszázatai nyeresége vesztesége: ez a kereskedő és vállalkozó világ dolga, de lesznek meghatározott momentumai is ezekben fog igazában megnyilatkozni a nemzet egyénisége, komoly és mély kedélye.

Megbocsáthatlan hibának tartom, hogy a Vágó-féle díszmenet pompás tervét elejtették. Ezer év hatalmas története hullámozott és hőkölőgött volna végig előttünk, megjelenítve nagyszerű képekben, lélekfelemelő látványosságban. Magával ragadta volna az idegen szemlélőt s jobban megmagyarázta volna neki multunkat, mint bármely történelmi kiállítás, — nekünk, magyaroknak pedig minden egyébbel fölérő dicsőség ragyogása lett volna, lelünk minden idejét besugározó valóság, nemzedékekre kiható, nagy jótétemény.

Vége van. Kimarad az önnepi programból.

Mi pótolhatja?

Ha valami: úgy az Athenaeum roppant vállalata, mely szintén nem egyéb, mint e diadalmas, magát minden viszontagságokon keresztül küzdő mult megrögzítése. Nagytudományú írók, kik egyuttal lelkes hazafiak is, állottak össze, hogy egy nagy arányú s a történetírás újabb követelményei nek mindenkiben megfelelő munkában beszámoljanak nemzetünk ezer éves múltjáról s az új ezer év küszöbén álló nemzedéknek bölcs okulásul elmondva, elbeszélve mindent, hitet adjanak, utat mutassanak a jövő felé.

Eddigél három vaskos kötet jelent meg a tíz kötetre tervezett vállalatból: imponáló, hatalmas kötetek, melyek már külső kiállításukban is magukra vonják a figyelmet s méltán bámulatot keltenek. Mintha mindegyik kötet egy-egy századot akarna megjelölni a hatástan idősk folyamában, mintha mindegyik egy-egy nagy korszak határköre volna, tömör emlékoszlopként sorakoznak egymás mellé.

Nem lehet az kis nemzet, amelyiknek ilyen nagy története van. Tervezői jól tesszik, hogy ily széles alapokon akarják felépíteni multunk dicső és tanulságos eseményeinek a monumentális épületét, legyen ez csakugyan pantheonja a nemzeti nagyságnak, tanúsága régi dicsőségünknek, temploma, hazaszeretettünknek, s új erők, új élet kútforrása.

Örül a lelkem, mikor magam előtt látom ezt a biztos terv szerint megindult nagy munkát, mely különben is régi mulasztásokat van hivatva kipótolni és aktuálisabb időben nem jelenhetett volna meg mint most. Ez a lelkes könyv lelkesíti engem is s megjelenése igazi ünnepem nekem, a ki csak egyért tudok igazán rajongani! a kultúraért, azokért a tényezőikért, melyek az embert továbbsegítik szellemi fejlődése nagy után.

Üdv ezeknek a derék tudósoknak, kik ősz hajjal és fiatal lélekkel ily dicső munkára vállaltak.

kortak nem üres szóval, gyarló hűbóval, de egy eléggé nem magasztalható, fényes tettel járulnak önnepünkhöz, hogy ez igazi önnep lehessen s elő termékenyítő eszmékben, jellemző és nagyogó képekben örökítik meg a hazát a haza számára!

Legyen áldás a munkájukon!

Endrődy Sándor.

Hontból.

Áthelyezés. A király Siposs Soma albirónak az ipolysági kir. járásbíróvághoz leendő áthelyezését megengedte.

Vizsgálatok az ipolysági iskolákban. A polgári leányiskolában jun. hó 10-én az első, 11-én a második, 12-én a harmadik és negyedik osztályban az osztályvizsgálat, 13-án d.-u. pedig a torna vizsgálat tartott meg nagy számú közönség jelenlétében. A növendékek mind kitűnően feleltek és közönség sokáig elgyönyörködött egyes torna-mutatójaikban. Az iparos iskolában f. hó 28-án tartják az évről vizsgálatokat, mely alkalommal az iparosok által készített vizsgai tárgyak is megtekinthetők.

Az ipolysági dalárda mulatsága. F. hó 20-án tartja az ipolysági dalárda a „Paratá”-ban első nyári mulatságát. A júniális, melyre több vidéki dalárda is hivatalos, sikerültnek ígérkezik.

Vízbe fullás. Szuszieda József szakállasi pályaoár 18 éves fia f. hó 7-én fürdés alkalmával vízbe fullt.

A pálinka. Herczeg János ipolysági megyei hajdu 5 éves fia f. hó 8-án szülei távollétében bemászott a szoba ablakán és ott egy pálinkás üveget találva, — felhajította. A pálinka a kis gyermek beleit annyira összeéggette, hogy mos a halálal vívódik.

Losonczi hírek.

Losoncz, 1896. június 20.

Legfőbb hírnök, hogy városunknak rendőrkapitánya van. Megyénk alispánja egy hét előtt volt itt, hogy a rendőrkapitányi állásra vonatkozó adott szavát beváltja. Mint annak idején megírtam, a polgárság csak azon feltételt volt hajlandó eddigi kapitányjától megválni, s polgármesterré emelni azt, ha az alispán szavát adja, hogy a polgárság által óhajtott férfi után fogja ajánlani kinevezésül a megválasztandónak helyébe. Most magán tanácskozásra hívta össze városunk főbbjeit oly célból, hogy azoktól megtudja, ki legyen hát az a kapitányságra kinevezetlni óhajtott férfi azok közül, akik ezen állásra vonatkozó pályázatokat hivatalához benyújtották. A jelen voltak nagy többsége dr. Ottahal Antal bírói jogi jegyző mellett nyilatkoztak s ize csak pár nap múlt e me értekezlet óta s a kinevezés megtörtént a rendőrkapitányunk dr. Ottahal! aki a jul. 1. napján tartandó városi képviselőtestületi gyűlése színe előtt fogja az esküt letenni.

Megyénk banderiumát képező ifjaink egyike Geilend Desző, aki a legközelebbi nemzeti önnep alkalmával a hódoló menetben, mint dölczeg ifju vett részt, ma látórése következtében tehetetlenül fekszik. E napokban P.-Dorócra rándult. Levai az országút készítésénél alkalmazott kőszög géptől megvadtak, elragadták. Míg társai a kocsin épebben maradtak, s a kocsiból kiugorva, bokájában lábtörést szenvedett s most a szerencsétlen úgrának a botege.

A megyei törvényeségi előbbköz volt e napokban szerencsénk. Járásbírói hivatalunkat vizsgálta. Részt vett minden bíró tárgyalásán. Megtekintette az ügykezelést. Eljárásról szóló jelentése nagy befojással leendő a multa valamint arra nézve, hogy mit tegyen a mult hetekben nála járt ügyvédjeink azon kérelme folytán, a mely szerint ezek a közönségre nézve tarthatatlanoknak jelentették ki a jelenlegi állapotot s melynélfogva valamennyi ügy csak nagy későn nyer határidőt az elintézésre.

Állami tanítóképezdénknél az internátus kibővítése válna szükség, erre, mint ennek idején azon lapokban is említve volt, 22000. forint lett a ministerium által előirányozva. Az építés, ugye megyénk tanfelügyelője, mint az itteni igazgatótanács véleménye mellőzésevel történt; sőt az építkezési terv városunknak sem lett bemutatva: ez utóbbi oknál fogva polgármesterünk a már megkezdett építkezést beszüntette s fel irt a ministeriumhoz, hogy ez ügyben legközelebbi hivatalos közegét annál kevésbé mellőzze, minthogy

a munka kezdetén oly jelekkel merültek fel, amelyek az építés célszerűségét már is lehetlenné teszik. Az igazgatótanács is egybeült felterjesztésében kimutatta: 1. a beépítendő hely a tervezett lakozókra nagyon szűk. 2. hogy a különben is csekély udvar a közlekedésre s a s a gyakorló iskolai tanulók szükségessége megvárására használhatatlanná teszi. 3. a fatartónak tervezett pincze kimélyítése már most a nagy szárazság idején víz forrásokat mutat; 4. az emelendő épületet a rajzterem és az iskola-szoba lakozóinak világosságát elveszi: ezen okoknál fogva, vagy a szomszédtelek megvételeit ajánlja, vagy azt, hogy a képzede egészen más helyűt építtessék s ebbe pedig az állami iskolák helyzetessék be.

A vizsgák megkezdődtek.

Mult hét végén tartattak a tanítóképezdészek vizsgái. IV. osztályban 70 növendék volt. Ezek közül csak 6 bukkott meg két tantárgyból, 1 pedig egy tantárgyból. A IV. osztály 11 növendéke képesítő vizsgára bocsátandónak ítéltetett. Hétfőn d.-u. 3 órakor volt a záró önnepély, amely alkalommal hangversenyyel összekötött búcsuzó tartatot a me. yet a képezdéből megválók egyike meghatólag intézték egy a tanárokhöz, mint tanuló társaihoz, valamint a közönséghez.

A főgymnasiumban mult hétfőn és kedden folyt le az érettségi vizsga azon szerencsével, hogy minden VIII. osztálybeli tanuló érettnak nyilváníttatott. Ezek egyike Pongrácz György megyei árvaszék elnökének hasonnevű fia.

A polgári leányiskola vizsgái is megtartattak és pedig a hét 3 első napján a lehető legfőbb eredményel. Csütörtökön magán vizsgák voltak. A záró önnepély szombaton d.-u. 3 órakor tartott a városi ház dísztermében.

Kedden d.-e. 8 órakor vonult ki az izr. isk. tanuló ifjusága erdei fürdőnk tájára júniálisát megtartani — csendesen, zene nélkül.

Magok izraelita polgártársaink jegyezték meg, hogy így halotti kísérethez hasonlított.

Csütörtöki heti vásárunkat a tűzoltósági trombita hangja riasztotta meg, mely a szomszéd Mikai községben kigyuladt ház oltására szólított tűzoltókat.

Kiállítóink figyelmébe.

— Előterelő eszme. —

A külföldről beözölő hirdetések megállítására s ezzel kapcsolatban az egyes obakurus czég árúinak propagálását megzúntatandó nemrégiben egy nagy szabású hirdető vállalat alakult Győrött, amely máris nagy tért hódított magának az üzlet terén. A vállalat a legújabb eszközökkel dolgozik s így az összes vidéki lapok — lapunk is — szinte kivételre igyekeznek azon, hogy ezt a vállalatot barátságos működésben támogassák. Most ez a vállalat egy nagyon élénk való eszmét pandított meg ami a kiállítókra nézve nagy előnyt a Budapestre felrúduló közönségre nézve pedig nagy könyvébbséget biztosít. A vállalat ugyanis a következő körözünyit bocsátotta ki az összes kiállítókhoz.

„Azok a nagy áldozatok, az a sok munka és fáradság, melyet a kiállított tárgyak kiállítására fordítanak csak akkor vannak arányban az elérhető eredménnyel ha a kiállított tárgyak közönség a tárgyak minőségét azok kiállító tulajdonosáigat s egyéb előnyeit szemügyre veszik.

A budapesti közönségnek módjában van, hogy a kiállítást gyakrabban látogathassa s így ennek a közönségnek alig kerül el valamelyik érdemesebb tárgy a figyelmét. De nem úgy a vidéki. A vidéki közönség ha g kiállítókra felrúdul egy nap alatt mindent látni akar s így nagyon természetesen, hogy áttekintése csak felüle és, pillanatnyi lehet Nem mulasztathatjuk el azért t. Czimmed figyelmét felhívni arra, hogy nagyon helyén valónak találjuk ha a vidéki lapokban a kiállított tárgyalról egy kis hírt közöltenni méltóztatnék, jelezve, hogy a kiállítást, felrúduló közönség figyelmét t. Czimmed kiállítás el ne kerülje.

Ezen a hírek megírására, elhelyezésére, vállalatunk mely az összes vidéki lapok részéről támogatásban részesül közönséggel vállalkozik a midőn erre vonatkozólag szolgáltatunk felajánljuk, már előre is kijelentjük hogy minden tekintetben a méltányosságot és a legnagyobb lelkiismeretességgel tartjuk szem előtt.

Hazaírási átvételre

A „Pannonia” magyarországi lapok hirdetői vállalat Győrött.

Ajánljuk a vállalatot és annak porcióját városunk és megyénk területén levő kiállítók szíves figyelmébe.

T a n ü g y.

Meghívó. A Nógrád vármegyei Tanítótestület 1896-dik év június hó 29. és 30-ik napján Balassa Gyarmaton tartja meg ezredévi közgyűlést melyre a testület tagjait és a tanügyi barátait tisztelettel meghívja az elnökség. Sorrend: I. nap június 29-én megérkezés, jelentkezés a város-

házán, elszállásolás. Délután 5 órakor választmányi gyűlés a polgári iskola tanácstermében. Esti 7 órakor előterelő, ugyanott ismerkedési estély. II. nap, június 30-án 8 órakor közgyűlés megkezdése a vármegyeház nagyszobájában. III. nap, június 1-én kirándulás az ezredévi kiállításra. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés. 3. A múltévi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 4. Választmányi jelentés a közgyűlési munkáról. 5. Pénztárak és a számvizsgáló bizottság jelentése. 6. Egyes bizottságok jelentései (Köztársaság, árvaügyi, önkéntesseg-vezetkező). 7. Az alapszabályok 25. §-ának módosítása. 8. Tisztújítás. 9. Indítványok. 10. A jövő évi közgyűlés helyének kitűzése. 2 órakor társasági ebéd. 3-6-ig a helybeli tanítók és nevelőzetesek megtekintése.

Színészet.*)

„A mór megtette kötelességét, a mór elmehet”. A színtársulat is megtette kötelességét, s így az is elmehet; de, hogy a közönség mért nem teszi meg kötelességét, s miért nem megy... a színházba azt alig bírjuk megérteni.

Valóban helytelenünk kell, hogy a város és vidékének intelligenciája és tehetősebb lakossága oly részvétlenséget tanúsít a magyar színészettel szemben, mely ezuttal egy megféleml, jelesebb vidéki társulat által van képviselve, amely igényeinket kielégíti, s igazi élvezetet képes nyújtani, minál fogja nagyon is megérdemli, hogy támogassuk és pártfogoljuk.

Bár szorosan véve feladatunkat a színi előadások méltatása képezi mégis a közönségről is meg kell emlékeznünk, mert a színi előadásoknál ez utóbbinak is jut szerepe, s mert azért, hogy szerepét nem tudta — ő is kihívta kritikánkat.

Hízen valóságos harafias kötelességünk, hogy a magyar színészetet támogassuk tőlünk telhetőleg, mert azaz is előmozdítjuk az anyai öns szóval felmagasztalt nemzeti törekvést; csak hogy üres szavakkal nem lehet táplálni a nemzeti eszmét: tenni is kell valamit, hogy ez gyarapodjék, és nagyra nőjön...

A közelmúlt hét színészeti krónikájának legnevezetesebb eseménye „A velencei kalmár” előadása volt, melyben Rakodczay igazgató játszott Sylvok szerepét. Egy Schakespeare féle színdarab különösen „a velencei kalmár” vidéki színtársulat által bemutatva! Mily mulatságosnak tetszik már maga a gondolat is; szinte szánakozó mosolyt csal ajkainkra önkénytelenül.

Bár ismerve a társulat serény törekvését, és az igazgatónak éppen ezen a téren szerzett jó hírnevét: nem reméltük volna, hogy ily magas niveauon álló előadást fogunk végig élvezni.

Ki is gondolhatta volna, hogy egy oly alakulat, mely a világhírű színészek legkiválóbbjainak: egy Rossinak, Salviniának ambícióját sarkalta, egy vidéki színtársulat tagja fogja oly mesteri módon bemutatni?!

Nem bocsátjukunk részletbe, nehegy kibítsuk azon dicseretet, amelyet ezen művészi játék megérdemel.

Az előadott színdarabok sorrendje a következő: Szombaton jun. 13-án Zeller érdekes operettjét „A bányamester” mutatta be a színtársulat, mint újdonságot, melyben Anday Blanka, mint Fiechtenau gróf kisasszony és Torossy Katica, mint Nelly csipkeverő leány jelekedtek mint rendezés szép énekükkel és kedves eleven játékkal, melletük Földváry, Pesti, Szabóné, Torday és Ferenczy érdemelnek elismerést sikeres játékaikért.

Jun. 14-én Kőressynek „Az új honpolgár” című bohózatát adták elő, melyben a szereplők valamennyien jó kedvvel, és elmaradhatlan hatással játszottak, mely mellett a közönség jól mulatott és tetszésének falrengető tapsokban adott kifejezést különösen Ferenczy ki a címszerepet adta, volt a közönség kedvence, mert jókedvűből és coupléból ki nem fogyott.

Jun. 15-én „A méltóságos csizmadia” című bohózat került másodsor előadásra, melyet annak idején már méltatunk; miként az előadás, úgy a sikere is ismétlődött, és Pesti kinek Kics Jancsija legjobb alakításai közé tartozik, ezuttal is a közönség tapsait érdemelte ki.

Jun. 16-án miként már fentebb megemlékeztünk „A velencei kalmár” mutatta be a színtársulat sikerült előadásban, és Rakodczay játéka mellett, mely magasan kiemelkedett, a többiek is tudtak érvényesülni, és nem csak, hogy nem

rontották az összenyomás harmóniáját, hanem voltak egyes sikerültebb jelenetei is.

Június 17-én Millöcker regényes és bájos zenéjű operettje „Gasparone” került előadásra, ezen érdekes és szép zenéjű operette mellett is jóízű mulatott a közönség, amiről a szereplők jó játékkal és szép énekükkel gondoskodtak; különösen kiemeljük Andayt, Torossyt, Szabónét, továbbá Ferenczyt, Pestit, Földvárit és Tordait.

F. hó 18-án Sudermann Hermann híre vergődött 4 felvonásos színművét „A pillangó csatát” adták elő. Magával a szindarab méltatásával nem foglalkozunk; különben is ezen színmű annak idején bőven lett méltatva a sajtóban. Ami pedig a szereplők játékát illeti, az kifogástalan volt, Aitner Ilka, mint Hergentstein asszony, igen jól fogta fel szerepét, ugyancsak Bera Paula és Taboly Clementin, Torossy pedig kitűnően játszott a Rómika szerepét; kitűnő alakítás volt Rajznak, Keszler Richárdja is, továbbá megemlítendő még Békés Morvay és Pesti.

F. hó 9-én „Ne hagyj magad Schlesinger” című énekes bohózat került színre, a melyben csapongó jókedv uralkodott, úgy a színpadon, mint a közönség között, mely pompásan mulatott és jóízűen kacagott az egész előadás alatt; s minthogy a színészek valamennyien pompásan játszottak, nem találjuk szükségesnek, hogy egyeseket külön is megnevezzünk.

Tegnap f. hó 30-án, e helyen még elő nem adott operette „A királyné dragonyosa” került színre.

Színház műsor. Ma vasárnap, jun. 21-én először: A 3 Kázmér. Hétfőn, fél helyárral (de teljes kiállítói díszlet- és jelmezzel) Bánkban. Kedden, Torossy Katica jutalomjátékánál bérletben, először: Klári (francia operette). Szerdán: Szászvári leányok (először). Csütörtökön először, A fekete dominó (vig. opera). Pénteken, Faust (Glocke remeke). Szombaton. bérletszűnetben (először) Rika (francia operette). A társulat jul. 1-én már Balatonfüreden játszik.

Hírek és különfélek.

Szontagh Pál val. b. t. tan., kiről mult lapunkban sajnálattal jelentettük, hogy gyöngyöskedik, mint örömmel halljuk, már megküzdött a bajjal, állapota rohamosan javul, úgy hogy nem sokára újból friss egészségben fog megjelenhetni körünkben.

Kinevezés. Az igazságügyi miniszter Gelber Zeigmond b.-gyarmati kir. törvényszéki joggyakorlatot a. nyitrai kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Előléptetés. Heinrich János pénzügyigazgatósági segédtitkár a b.-gyarmati pénzügyigazgatósághoz titkárral neveztetett ki.

Megbízás. Ő Felsége a király Hausenblasz Károly I. oszt. csendőrszázados b.-gyarmati származékokot II. s-ámu csendőrküldetnél a II-od társaságot teendőivel bízta meg.

A vármegye közigazgatási bizottsága. e hó 15-én ülést tartott, melyen a főispán elnöke mellett a vármegye által választott tagok közül gróf Degenfeld Lajos, Szakall Barna, Balás Antal, Laszkáry Gyula vettek részt. A bizottság több fontos ügyben határozott. A vármegye alispánjának ügyköréből Homolay Gusztáv újra felvétel iránt folyamatba tett ügyében a belügy miniszter az újra felvételnek helyt nem adott. Kapor János felebezését a felfüggesztést elrendelő végzés ellen a bizottság helyben hagyta.

Gyászhir. Özv. Gellén Józsefné szű. Biróczy Ida e hó 9-én 57 éves korában Mozsár pusztán elhunyt.

Nógrádvármegyei tanítótestület június hó 30-án este 8 órakor millenáris közgyűlése folytatás képen, a vármegyeház dísztermében dr. Jankovich Györgyné, Tordai Erzi és Vladár Ida úrbölgyek, dr. Jankovich György, kir. tanfelügyelő, dr. Layer Antal gimnáziumi tanár vezetése alatt álló losonci vonós négyes társaság tagjai: Barthime Antal, Sobel Leó, Eder Gyula és Thaisz Lajos urak közreműködésével saját segédalmi pénzűtára javára hangversenyyel egybe kötött táncestélyt rendez, melynek változatos, élénk és érdeklődést keltő műsora a következő 1. VIII.

*) a múlt számban egy értelemzavró sajtóhiba önszűzt az szöveg közé amennyiben e helyett: „a díszkört jédek pedig legbübb ércnye a színesnek” hibásan így volt könyvoma díszajátéko stb. mit ezennel helyreigaztunk.

Quartett, Haydn-től; Alergő, Adagio és Finale. Előadja: a losonci vonós négyes társaság: Sobel Leó (I. hegedű), Eder Gyula (II. hegedű), Thaisz Lajos (mely hegedű) és Barthime Antal (gordonka) urak. 2. Szavalt. Elő adja: Torday Erzi kisasszony. 3. Perpetuum Mobile, Rondó Weber C. M.-tól. Előadja Vladár Ida kisasszony. 4. Az angyalok éneke Bragatöl. Tró: hegedűn, gordonkán és zongarán. Előadja: Eder Gyula, Barthime Antal urak. 5. Szavalt. Előadja: Tordai Erzi kisasszony. 6. Ave Mária Schubertől; Serenade Herbeltől. Előadja: Barthime Antal gordonkán. 7. Szavalt. Előadja: Tordai Erzi kisasszony. 8. V-ik symphonia I. r. Allegro cron brio Beethoven-től. Magyar népdalok és táncok Gobbi H-től Zongorán előadja: dr. Jankovich György kir. tanfelügyelő ur és dr. Jankovich Györgyné 6 nagysága. 9. X. Quartett, Adagio Haydn-től; Aire Bachtól; G. Moll Quartet. Volkmanntól. Andantino és Presto. Előadja: Sobel Leó, Eder Gyula, Thaisz Lajos és Barthime Antal urak. 10. Himnusz előkép kíséretében. Előadja: a dalárda és a polg. leányiskola növendékei.

Salgó Tarján Reményi Károlynak. Salgó Tarján nagyközség képviselő testülete jun. 3-án tartott közgyűlésén Reményi Károly vb-iránk elhunytá alkalmából a következő határozatot hozta: „Salgó Tarján nközség képviselő testülete és előjárósága mely részvétének ad kifejezést Reményi Károly urnak B.-Gyarmat város 10 éven át érdemes főbiránjaként váratlanul bekövetkezett elhunytá felett; részvétének jegyző könyvében adva kifejezést, — a jegyzőköny egy egy példányát B.-Gyarmat város előjárósága, illetve képviselő testületének, — valamint az elhunyt családjának is megküldeni rendeli. Pap János főjegyző, Barella Henrik bíró.

Losonci rendőr kapitány. Daniel László főispánunk losonci rendőr kapitányának Ottahal Antal losonci járásbírósi aljegyzőt nevezte ki a polgármesterül megválasztott Wagner Sándor helyébe.

Varbói plebános. Elhalt Birkes Ákos helyébe varbói plebánosul Radisits Alajos mohorai plebános neveztetett ki.

Hymen. Augustin István kir. pénzügyminiszteri számtiszt e hó 14-én jegyezte el Gyürky Lenket, Gyürky Dezső volt honvérmegyei főszolgabíró szép és kedves leányát.

A hangverseny, melyet a nógrádi tantestület rendez, melynek műsorát más helyen közöljük, kétségkívül oly élvezetes és oly nagy arányú lesz, milyen már rég volt a vármegyeház dísztermében. A jegyeket már most keresik s hiszik, hogy azok teljesen el fognak fogyni. Ez mindenesetre nemcsak azt jelenti, hogy közönségünk a művészetnek hódol, de a kultúrát előíró tanítók irányában is tiszteletét lerólni tudja.

Nyári mulatság. A b.-gyarmati önk. tűzoltóegylet jul. 12-én felszerelvényeinek gyarapítása céljából nyári mulatságot rendez a honvéd-lövölde melletti Zichy-féle kies erdőben. — A rendező bizottság széles körű intézkedéseket tett azért, hogy a mulatság lehető jól és kedélyesen sikerüljön. A kirándulás, tekintettel a hőszégre, csak a délutáni órákban fog megtörténni.

A polgári iskola leány osztályaiban az évi záró vizsgák e hó 15-én kezdődtek. A növendékek készsége, alapos és biztos feleletek mindenkit kielégtették. A siker az iskola szakszerű vezetésének s a tanítónői testület fáradhatlan buzgalma-nak s kitűnőségének tudandó be első sorban; amit igen szívesen jegyzünk fel.

A szécsényi önk. tűzoltó testület jun. 28-án délután Szécsényben a „kápás” nevű erdőrezben zászló alapja javára nyári mulatságot rendez.

Gyilkosság és öngyilkosság. Véres dráma játszódott le B.-Gyarmaton a „Madách Imre” utca legutolsó házában Bomborné öletében. Breznayánszky János kiszolgált katona s legutóbb Budapesten egyik segélypénztár alkalmazottja csak nem rég vette el Bomborné egyik leányát Gizellát, — de alig élt vele néhány évet, a fiatal menyecske súlyos beteg lett, — s férjét Bpestben hagyva, B.-Gyarmatra édes anyjához jött, hol őtet az édes anyja gondosan ápolta, de hasztalan volt minden ápolás, Breznayánszky Jánosé meghalt s néhány nap előtt (a mult kedden) eltemették. Temetésére a férj is megjelent s alighogy a hantok eltartak Bombor Gizellát, — már is nősülésre gondolt s neijől sógornőjét Bombor Arankát szemelte ki. De Breznayánszky pénzbeli zavarok közt is lehetett, mert anyósától 200 frtot kért. Az anyós a 200 frtot, a sógornő pedig a keszt megtagadta Breznayánszkitól. Breznayánszky

feldűbödött s botrányokat csinált a házán annyira, hogy Bomborné a városbázára ment rendőri segély után. Mig Bomborné a városbázán járt, addig Breznayánszky behatolt a szobába, a melyben sógornője: Bombor Aranka egy pamlagon hevert s miután a leány még egyszer visszautasította Breznayánszky nősülési kérését, a leányt szíven lötte, aztán a másik szobába rohant s ottan a maga halantékába lőtt. Mindketten azonnal szörnyet haltak. Az eset jun. 17-én estefelé félhatkor történt. A helyszínen még abban az órában megjelent Jakovich József vizsgálóbíró s Petroczy Zoltá. alügyész s az esetet jknyvbe vették fel. A vizsgálóbíró a hullák boncolását elrendelte s ez f. hó 18-án foganatosított. A leányt még 18-án, a férfit pedig 19-én temették el.

Szirák haladása. A kultúra minden jelenségei fel fel tűnedeznek Szirákon. Csak nem rég egy borbély telepedett le s a kultúra alap feltétele, illetve hőmérője: a szappan, — meglehető bugyborékokat vert fel Szirákon de különösen Szirák vidékén. Alig hogy a szappan meghonosult máris a papír, a civilizációnak másik hőmérője tartja diadalutját Szirákon. Egészen el voltunk ragadtatva, midőn kezünkhez vettünk egy vastag papírra cziczeró és garmod (tehát kétféle) betűkkel kinyomtatott lapot, amelynek homlokzatán ott ragyogott ez a felírás: „Szirák és Vidéke.” Első dolgunk volt kitudni, hogy ki az az erős szívű vállalkozó, az az elszánt ember, aki ezt a vállalatot megindította? Kitudtuk, hogy a bátor férfi bizonyos Gallovich Dezső, mint ő maga írja, írói hivatással bíró nyomdátulajdonos. Aztán lelki győnyörrel olvastuk az előzetési felhívást, melyben nyílt rovat ígértetik a személyes kérdések megvitatására: majd az előszóban gyönyörködtünk, mely őszinte nyílt kifejezést ad annak hogy ha Balassa-Gyarmaton és Losoncon vannak lapok, mert ne lehetne Szirákon is? Nagy komolyan olvastuk a politikai tartalmú czikkcskéket s végül ekstázisba jöttünk Zitis Ferenc költeményeinek elolvasása után mely egy egészen befejezett folytatás nélküli költszet. A drámai hangulatot a lap végén a bírói árverési hirdetések képviselik. A merész vállalatához gratulálunk s új kolegánknak a Zizifusi munkához erőt és sok előfizetőt kívánunk.

Nemzeti alapítvány a F. M. K. E. javára. A „felvidéki magyar köznevelődési egyesület” százezres frtos milleniumi nemzeti alapítványa javára újabbán a következő adományok érkeztek a F. M. K. E. ügyvezetőséghez Nyitra: a fővárosi biz. rendezőségétől: 400 frtot; Kecskemét város: 10 frtot; Ujbánya város 50 f; Szakolcza város 20 f; Dobosina város 10 f; Makó város 10 f; Mezőtúr város 10 f; Pelsőcs város (Gömrő megye) 10 f; Szatmár Németi város 5 f; Gyula város 3 f. 10 kr.

Ima a hazáért. Pósa Lajos, a magyar nemzeti érzés e királó postája: „Ima a hazáért” című gyönyörű imáját a „felvidéki magyar köznevelődési egyesület”-nek ajándékozta, s a „F. M. K. E. buzgó ügyvezetősege most mindent elkövet arra nézve, hogy a nemes ajándék kellő képen hasson a magyar érzés és általában a magyar szellem terjesztésére. A F. M. K. E. ügyvezetősege több ezer példányban kinyomatta az imát, s a felvidék tizenegy vármegyéjének minden iskolájába és kisdorodájába — szépen berámázva kifüggesztett, hogy így minden gyermek megtanulhassa s nemzedékről — nemzedékre szállhasson át ez a milleniumi óhaját, mely a zsege gyermekszívekben bizonyosan élénk viszhangot kelt. A megyei választmányok elnökei valamint a kir. tanfelügyelők. hazafias buzgalommal támogatják e törekvésben a F. M. K. E. et, például már Zólyommegyének minden iskolájában és orodájában szerte szavaltatják a gyermekek a nemzeti imádságot lelkesülten kiáltva annak utolsó sorát: „Szabadság Istene vigyázz a magyarra!”

Gazdászati.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása:)

A természetes és mesterséges takarmányok jelenlegi állása rendkívül kedvező, de hozam- van kiltás ennek következtében most vethető takarmányféléknek ola gyenge a kereslete, hogy forgalomról alig lehet szó és a heti jegyzések is inkább névleg értendők.

Jegyzések nyersárúért 100 kilonként Budapesten: Vörös lóhere 35—42 frt Lucerna 25—32 frt Baltaczim 9—9 1/2 frt. Búkkány 6—6 1/2 frt.

GANSEL J. és TESTV.

Balassa-Gyarmaton.

Az új feltalált

PATENT FÜZÖK

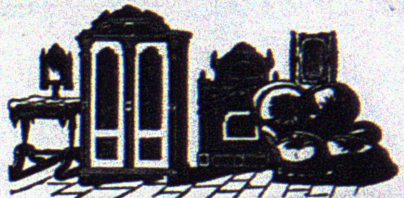
melyet levetésnél kifűzni szükségtelen.

Ugyanott

csalányvászon sima és kivarott

olcsó áron kapható.

128 13-1

Részletfizetésre is!

131 52-52

Ki olcsón akarja butorszükségét fedezni, az forduljon

Schönfeld Miksa,

helybeli asztalos, kárpitos és esztergyáros butorgyáros-hoz, ki e szakmába vágót, jó minőségben, a legutányosabb áron és kedvező feltételek mellett szállít.

Részletfizetésre is!**Legjobb minőségű****TEJ**

literenként 6 kr-ért naponta

házhoz hordva kapható:

STREISINGER ALBERT,

puszta-podluszányi gazdaságából.

116. 3-3.

Gyönyörű minták magánvökök ingyen és bérmentve. Dús tartalmú mintakönyvek, a melynek eddig még soha sem voltak, szabóknak bérmentlenül megküldetnek.

Szövetek öltönyöknek.

Peruvia és Deaking a magas papagáznak, előírás szerinti szövetek a kir. tisztviselők, hadastyánok, tűzoltók, tornászok egyenruhájának, liberálok, billard és játékszerekhez való szövetek, kocsilámpázatok, ural- és női-fedések, hölgy posztók, mosászatok, uti palidok 4-14 frt-ig, valamint Szabó-kellékek: m. u. új bélések, gombok, tűk, csérnek stb.—letányos, tisztességes gyapjúárak nem pedig olcsó rongyok, melyek a szabó munkájára sem érdemesek, ajánl 29 20-10

JOH. STIKAROFKY Brűnn,

az osztrák postálpár központja, fél millió frt. ért. raktár.

KÜLDMENYEK CSAK UTÁNVÉTEL.

FIGYELMEZTETÉS! Gyönyörű és hasznos. „Stikarofsky A végleges” alatt hamis sokkal rosszabb szövetet szokták a vevőket leváratni. Ezennel tudomására adom a t. vevőknek, hogy én illik embernek, semmi szin alatti szövetet nem árusítok.

TÖRLESZT. KÖLCSÖN földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték 2/3-részi 20-50 év közti időre kézpénzben. Birtokos felmondhat bármikor, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonnyolítás 14 nap alatt.

Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat, katasterterv. Cím:

INGATLAN- és JELZÁLOG-FORGALMI-INTÉZET.

Budapest, Váci-körút 39. sz.

Legnagyobb ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-intézet a monarchiában egyedül, a mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól ajánlva van. 122 1-3

1067-1896. kbszám.

Nógrádvármegye közigazgatási bizottságától.

Hirdetmény.

A nógrádvármegyei h. é. vasút részvény-társaság kérelmére a kerekedelmügy m. kir. miniszter ur 32586. számú ítéletével, a Tráns község határában vasút építési esélyekre szükségelt német területnek Plathy Lőrincz Plathy Andor Plathy Miklós és Plathy Ilona férj. Prónay Károlyné ellen az 1881. évi XLII. t.-cz. értelmében elrendelt kizárólagos eljárás keresetűl vezetésére kiküldött bizottság tárgyalásának határidejeül Tráns község házába kijelölt ösazejövetteli helyiely folyó 1896. évi július hó 9-ik napjának reggeli 10 órája tüzetven ki, erről az érdekeltek oly ügyelmenstétessel értesítettek, hogy a kizárólagos tervrajzot és összeírását, a tárgyalást megelőző 15 napon keresetűl Tráns község házában szabadon megtekinthetik a hogy a kiküldött bizottság a kizárólagos terv felett akkor is érdemlileg határoz, ha a tárgyalásnál az érdekeltek közül senki sem jelenne meg. Kelt B.-Gyarmaton, 1896. évi június hó 15-én.

124. 1-3.

Török Zoltán, alispán h. elnök.

MEGHÍVÓ

a balassa-gyarmati takarékpénztár részvénytársulat 1896. évi július hó 5-én délelőtt 10 órakor Balassa-Gyarmaton az intézet helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésére.**Tárgyak:**

Az anyaintézet alapszabályainak módosítása.

B.-Gyarmat, 1896. június hó 15.

A balassa-gyarmati takarékpénztár igazgatósága.

125. 1-2.

E tárr az 1896. évi június hó 14-én megtartott közgyűlésen határozat község hiányában nem volt előzetes. A közgyűlésen csak részvényesek és azok jogszertit képviselői, valamint mások helyetti csoport irásbeli meghatalmazással ellátva szavazhatnak. Meghalt részvényesekért a szavazati jog örökösökkel illeti.

Clayton & Shuttleworth

működéségi gépgyárosok Budapest Váci-körút 62. sz.

által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobill és gőzcséplőgép-készletek 24, és 12 lóerőig, továbbá járgány-cséplőgépek, tisztító-rosták, konyhai-csészek, kasszák és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

„COLUMBIA” legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, reparágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmozók.

Egyetemes aczél-ekék

és minden egyéb

2 és 3 vasú ekék gazdasági gépek

Készletek befizetéshez készenre ingyen és bérmentve küldetnek.

Körjegyző urak és községi előljáróságok figyemébe!

A részvénytársaság kiadásában megjelenő összes hivatalos és magánnyomtatványok, nemkülönben a most elkészült

utadó- és mező- nyomtatványok

rendőri

és a most leginkább szükséges

legújabb minta szerinti adókönyvecskék (100 drb. 2 frt-ért), továbbá adózalogolási könyvek (100 iv [200 drb.] 1 frt-ért)

DARVAI ÁRMIN

kőnyv- és papírkészletében

rendelhetők meg, ahol a társaság nyomtatványraktárát tartja

Pontos és gyors expeditióért nevezett cég jó hírneve kezkesedik

Haszonbérlet.

A váci püspökség javaihoz tartozó Nógrádmegyében kebelezett Boros-Berénke község határában birtok, mely áll: 96^{1/2}/₁₀₀₀ hold szántó- 16^{1/2}/₁₀₀₀ hold kaszáló, 9^{1/2}/₁₀₀₀ hold legelő- 20^{1/2}/₁₀₀₀ hold erdei legelő- 1340^{1/2}/₁₀₀₀ hold földadó alá nem eső terület, összesen 143^{1/2}/₁₀₀₀ kat. holdból, folyó 1896-ik évi október 1-től kezdődőleg 3, esetleg 6 évre ajánlat mellett bérbe adatik. A bérleti feltételek az urad. központi irodában a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Vác, 1896. június hóban.

Az uradalmi igazgatóság.